

TURAI HÍRLAP

KULTURÁLIS-KÖZÉLETI HAVILAP

1999. JANUÁR

A második magyar hadsereg emlékére

1942. áprilisában megkezdődött a magyar csapatok kiszállítása a frontra. Az út több, mint felét a partizánakciók miatt gyalog kellett megtenniük. A tél beálltával 30-40 fokos fagyban mintegy 200 kilométeres szakaszon kényszerültek védekezni a Don folyó partján. Megfelelő ruházat, élelem és lőszer nélkül – hősi harcban – a végsőkig kitartottak. 207 ezer honvédünk közül 140 ezren haltak hősi halált, és idegen földben nyugszanak. Január 12-én az 55 évvel ezelőtti események kapcsán országsszerte megemlékezéseket tartottak, mécseseket, gyertyákat gyújtottak az elesett hősök emlékére. A frontra kiküldött katonák között jó néhányan községünk lakói, családapák, hitvestársak, fiak és barátok voltak. Értük is szóljon a harang, méltán megemlékezve nagyságukról.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Beszámoló a képviselő-testület munkájáról ☼ Illetékváltozások januártól ☼
 Jótékonyági bál az I. számú óvodáért ☼ A regionális hulladéklerakó jelenlegi helyzete
 A közösség érdekében: Lakatos Gyula képviselő, tanár gondolatai ☼ Az árván maradt
 testvérpár megsegítése ☼ Király Elek vállalkozó portréja ☼ A Pest Megyei Hírlap
 megszűnéséről ☼ Az egyházzenei hangversenyről

**TÁJÉKOZTATÓ A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
1998. DECEMBER 14-I ÜLÉSÉRŐL**

Az év utolsó testületi ülését tartotta decemberben a képviselő-testület, a közbiztonság helyzetéről szóló tájékoztatót hallgatta meg és fogadta el **első napirendi** pontjaként. A gödöllői kapitányságnak az aszodi őrletszám feltöltésére tett intézkedését a testület kevésnek ítélte, ezért határozatában kérte gödöllői kapitányság vezetőjének határozott intézkedését, határidővel megjelölve a létszám biztosítására, amely egyben biztosítana a turai rendőrállomás létszámát is.

Második napirendnél módosította az 1998. évi költségvetési rendeletet, a feladatokhoz kötött plusz támogatások összegével.

Harmadik napirendi pontként az 1999. évi költségvetési koncepciót hallgatta meg a testület. **Tóth István** polgármester elmondta, hogy vannak elkezdett munkák, amiket folytatni kell és vannak üzemeltetési feladatok, amelyeket az önkormányzatnak el kell látnia. Az intézmények biztonságos üzemeltetése a feladatok között az első helyen kell, hogy szerepeljen. Fontos szempont a bevételek miatt a termelő- és szolgáltató üzemek telepítésének elősegítése, mely munkahelyet teremt a lakosság számára. A szolgáltatás, mint pl. a melegvíz hasznosítás, lassabban megterülő befektetés, mely hosszú távú tervezést igényel.

Fejlesztési feladatok között szerepel az iskola bővítése, a tornacsarnok építési feladatainak előkészületei. Mindezek mellett az új temető ravatalozójának, parcelláinak kialakításával és a Milleneumi emlékpark (Konya) kialakításának munkálataival nem lehet megállni.

Negyedik pontban a képviselői tiszteletdíjak és az alpolgármester tiszteletdíja téma került megvitatásra. A képviselő-testület elfogadta a pénzügyi bizottság elnöke által előterjesztett, - a képviselői, alpolgármesteri munka szolid megfizetésére irányuló - javaslatot, mint irányelvet.

Ötödik napirendként elfogadta a gépjárműadó mértékének megállapításáról, valamint a helyi iparüzési adó módosításáról készült rendelet-tervezetet. (lásd: 19/98., 20/98.sz. rendelet.)

Hatodiként tárgyalta a képviselő-testület és bizottságai 1999. évi munkatervét, mely az elhangzott módosításokkal átdolgozva kerül majd elfogadásra.

Megválasztotta a képviselő-testület **hetedik napirendi pontja** tárgyalásánál **Gyenes László** képviselőt, hogy az Iskolaszékben képviselje a fenntartói oldalt. **Nyolcadik napirend** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39.§., 40 §-ában meghatározott önkormányzati gyermekjóléti, valamint a szociális igazgatás és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 64.§-ban meghatározott családsegítő szolgáltatási feladatok ellátására a képviselő-testület határozattal, Galgahévíz, Zsombok, Vácszentlászló, Tura községi önkormányzatok által közösen fenntartott Gyermekjóléti szolgálatot hozott létre 1999. január 1-től Tura székhellyel. Elfogadta a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Alapító Okiratát.

Kilencedik pontban a személyes gondoskodást nyújtó ellátások intézményi térítési díjáról alkotott rendeletet a képviselő-testület (lásd: 21/98.sz. rendelet).

Tizedik napirendi pontban megállapította a szennyvízdíj új hatósági árát (lásd: 22/98.sz.rendelet). **Tizenegyedik pontként** megtárgyalta a hulladéklerakó üzemeltetéséhez szükséges kft. létrehozása című napirendet, elfogadta a kft. létrehozására előterjesztett határozati javaslatot.

Tizenkettő, tizenhárom, tizennegyedik pontokban területvásárlási kérelmeket bíralt el a képviselő-testület.

Tizenötödik napirendi pontban a testület hulladékbegyűjtéshez szükséges gépezet beszerzéséhez pályázat benyújtásáról döntött.

**18/1998.sz. rendelet az Önkormányzat 1998. évi költségvetését
megállapító 8/1998.sz. rendelete módosításáról.**

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1991. évi XX.tv. 138.§. és az 1992. évi XXXVIII. tv. 65.§. alapján a 8/1998. sz. rendelet módosítására az alábbi rendeletet alkotja:

1.§. Az Önkormányzat költségvetésének bevételi főösszegét és ezen belül az 1.sz. melléklet szerinti bevételi források előirányzatát 18.208.514 Ft-tal 602.868.514 Ft összegre felemeli. A kiadási főösszeget a 2.sz. melléklet szerinti kiadási előirányzattal 18.208.514 Ft-tal 602.868.514 Ft-ra növeli.

2.§. Az 1.§-ban szereplő módosítások hatását pontosan át kell vezetni a költségvetési rendeleten és annak mellékletén.

3.§. E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

**TÁJÉKOZTATÓ A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
1998. DECEMBER 14-I ÜLÉSÉRŐL**

1.sz. melléklet ELŐIRÁNYZAT MÓDOSÍTÁS

<u>Bevétel:</u>	
Gyermeknevelési támogatás GYET	4.603.749.-
Gyermekvédelmi támogatás	7.113.862.-
Időskorúak járadéka	175.020.-
Munkanélküliek jövedelem pótló támogatása	3.041.357.-
Bevonulási segély	35.100.-
Közlekedési támogatás	1.166.375.-
Pedagógusok minőségi kereset kiegészítése	1.013.517.-
Iskola tankönyv vásárlás támogatása	870.034.-
Folyékony hulladék ártalmatlanításának támog.	177.500.-
Könyvtári érdekeltség-növelő támogatás	72.000.-
Mindösszesen:	18.208.514.-

2.sz. melléklet ELŐIRÁNYZAT MÓDOSÍTÁS

<u>Kiadás:</u>	
Gyermeknevelési támogatás GYET	4.603.749.-
Gyermekvédelmi támogatás	7.113.862.-
Időskorúak járadéka	175.020.-
Munkanélküliek jövedelem pótló támogatása	3.041.357.-
Bevonulási segély	35.100.-
Közlekedési támogatás	1.166.375.-
Pedagógusok minőségi kereset kiegészítése	1.013.517.-
Iskola tankönyv vásárlás támogatás	870.034.-
Folyékony hulladék ártalmatlanításának támog.	177.500.-
Könyvtári érdekeltség-növelő támogatás	72.000.-
Mindösszesen:	18.208.514.-

**TURA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATI
KÉPVISELŐ TESTÜLETÉNEK
19/1998. számú rendelete**

a gépjárműadó mértékének megállapításáról.

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő Testülete az 1990. évi LXV. tv. 16.§.(1) bekezdésében biztosított jogkörében, a gépjárműadóról szóló, többször módosított 1991. évi LXXXII. tv. 1/A.§.(1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

- 1.§. A belföldi gépjárművek évi adótétele az önkormányzat illetékességi területén:
- a./ A gépjárműadó törvény 6.§-ban meghatározott adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után 800 Ft, a b./ pontban foglaltak kivételével.
- b./ A motorkerékpár, a lakó pótkocsi, lakóautó és a sátras utánfutó adója 3.000 Ft/év.

2.§. Ez a rendelet 1999. január 1. napján lép hatályba.

**TURA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
20/1998.sz. rendelete a helyi iparüzési adóról szóló
15/1995.sz. rendelet módosításáról.**

1.§. A rendelet 6.§. (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- 6.§.(1). Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke:
1999 évben az adóalap : 1,5 %-a

(2) Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó-átalány naptári naponként:

- a./ piaci és vásároló kiskereskedelmet folytatónál 500 Ft.
b./ minden más ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén: 3000 Ft.

2.§. Ez a rendelet 1999. január 1-től lép hatályba.

**TURA Nagyközség
Önkormányzatának
21/1998.sz. rendelete
Az Idősek Otthona, az
étkeztetés, a házi
segítségnyújtás intézményi
térítési díjáról, valamint a
gyermekek napközbeni
ellátása keretében
biztosított étkeztetés
nyersanyag költségéről.**

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. 16.§. (1) bekezdésében biztosított jogkörében, az 1993. évi III. tv. és az 1997. XXXI. tv. felhatalmazása alapján az alábbi rendeletet alkotja:

1.§.

A Képviselő-testület a településen lévő, az önkormányzat tulajdonát képező, általa fenntartott és üzemeltetett Idősek Otthona intézményi térítési díját havi 21.000.-Ft-ban állapítja meg. Az intézményi térítési díj napra vetített összege 700.-Ft. A gondozottak napi ételmezési normája: 230.-Ft. Az Idősek Otthonából biztosított étkeztetés intézményi térítési díja: 224.-Ft ebédadagonként.

2.§.

A házi segítségnyújtás intézményi térítési díja az ellátottakra tervezett költség alapján megállapított óradíj, nevezetesen: 260.- Ft/ó.

3.§.

Az Általános Iskola konyhájáról biztosított étkeztetés intézményi térítési díja: 200.-Ft.

4.§.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetés intézményi

TÁJÉKOZTATÓ A KÉPVISELŐ-TESTÜLET 1998. DECEMBER 14-I ÜLÉSÉRŐL

téritési díjának alapja: az elemezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege:

- (1) Óvodák esetében: 126.-Ft/nap/fő (2) Iskola esetében: 168.-Ft/nap/fő
a./ Ebből tiszorai: 25.-Ft/nap/fő a./ Ebből tiszorai: 33.-Ft/nap/fő
az ebéd: 82.-Ft/nap/fő az ebéd: 109.-Ft/nap/fő
az uzsonna: 19.-Ft/nap/fő az uzsonna: 26.-Ft/nap/fő

5.§.

E rendeletben meghatározott új intézményi téritési díjakat 1999. január 1. napjától lehet első ízben alkalmazni.

6.§.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások téritési díjának megállapítására egyebekben, - e rendeletben nem szabályozott kérdésekben - az 1993. évi III. tv., a 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet, az 1997. XXXI. tv. és a 133/1997. (VII.29.) Korm. rendelet, a téritési díj csökkentésére pedig a 7/1997. számú önkormányzati rendelet rendelkezései az irányadók.

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Tura Nagyközség Önkormányzatának 26/1997. számú rendelete.

VÁSÁRNAPTÁR

Tura nagyközségben 1999. évben az alábbi időpontokban kerül megtartásra az országos állat- és kirakodóvásárt.

Hónap	Nap
Marcius (első szerda)	3.
Április (első szerda)	7.
Május (első szerda)	5.
Junius (első szerda)	2.
Július (első szerda)	7.
Augusztus (első szerda)	4.
Szeptember (első szerda)	1.
Október (első szerda)	6.
November (első szerda)	3.
December (első szerda)	1.

Fizikoterápia

Rendelési idő:

Hétfő, Csütörtök, Péntek 8-10 óráig
Szerdán 14-16 óráig

Kedd, Szombat és Vasárnap: SZÜNNAP

Cím: Tura, Petőfi tér 2.

Szemészet

Rendelési idő:

Szerda 9-12 óráig

Cím: Tura, Petőfi tér 2.

TURA Nagyközség Önkormányzati Képviselő- testület

22/1998.sz. rendelete a szennyvízdíj hatósági árának megállapításáról.

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az árak megállapításáról szóló, 1990. évi LXXXVII. tv. módosításáról szóló 1993. évi CIV. törvényben kapott felhatalmazás alapján a szennyvíz díjának ármegállapítása ügyében az alábbi rendeletet alkotja

1.§. 1999. január 1-től a hálózati csatornan szállított szennyvíz díja 90.-Ft/m³ AFA-val

2.§. 1999. január 1-től a közületi szennyvíz díja 293.-Ft/m³+12% AFA

3.§. Szippantott szennyvíz elhelyezési díja 320.-Ft/m³ AFA-val.

4.§. A rendelet 1999. január 1-en lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 21/1997. és az azt módosító 27/1997.sz. rendelet hatályát veszti.

A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Az önkormányzat képviselő-testületének soron következő ülése

1999. január 26. (kedd)
Napirendi pontok:

1. Az 1999. évi költségvetés megvitatása.
2. Szervezeti és működési szabályzat módosítása.
3. Az 1999. évi ünnepek rendezésének előkészítése
4. Az Általános Iskola tornaterem építésére címzett támogatás kérése
5. Várossá nyilvánítás pályázata

§ Magasabb illetékek 1999. évben §

Az illetéktörvény módosítása folytán számos igazgatási szolgáltatási díj emelkedett 1999. január 1-től. Az utolsó módosítás az 1998. évi LX. törvénnyel történt, amelyből kiemelek néhány megemelt illetéket.

Gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyónát-ruházási illetékének mértéke: Gépjármű tulajdonjogának megszerzése esetén az illeték mértéke a hajtómotor hengerurtartalmanak minden cm³-re után 10 forint, kizárólag elektromos hajtómotorral ellátott gépjármű esetén a hajtómotor teljesítményének minden megkezdett 1 kW-ja után 400 forint.

Pótkocsi tulajdonjogának megszerzéséért, ha a pótkocsi megengedett legnagyobb össztömege a 2500 kg-ot nem haladja meg 5.000 forint, minden más esetben 12.000 forint illetéket kell fizetni.

Az államigazgatási eljárási illeték mértéke: az első fokú államigazgatási eljárásért – ha a törvény melléklete másként nem rendelkezik – 1.500 forint illetéket kell fizetni (általános tetelű eljárási illeték). Ha fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 3.000 forint. A felügyeleti intézkedést kezdeményező kérelem illetéke 7.000 forint.

Cégbírósi eljárás illetéke: január 1-től a cégbejegyzésre irányuló eljárás illetéke a társasági szerződésben, az alapító okiratban, illetve az alapszabályban megállapított vagyon (jegyzett tőke) értéke után jogi személy esetében 2%, de legalább 60.000 forint, legfeljebb 600.000 forint; jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb cég esetében 2%, de legalább 20.000 forint, legfeljebb 200.000 forint. Induló vagyon nélkül alapítható cég esetén 10.000 forint, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén 200.000 forint, külföldi vállalkozás közvetlen kereskedelmi képviselője esetén 100.000 forint.

A szabálysértési eljárás illetéke: a becsületsértés és a magánlaksértés miatt indult szabálysértési eljárás illetéke 1.200 forint, a fellebbezés, illetve a kifogás illetéke 2.500 forint. Az előzőeken kívüli szabálysértési eljárás illetékmentes, kivéve a kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárást.

A másolat és kivonat illetéke: az államigazgatási eljárásban készített hitelesített, vagy hitelesítetlen másolat, illetve kivonat illetéke – ha a törvény melléklete kivételt

nem tesz – oldalanként magyar nyelvű másolat esetében 100 forint, idegen nyelvű másolat esetében 200 forint. A nem hitelesített fénymásolat illetéke oldalanként 100 forint. Az eredeti jegyzőkönyvvel egyidejűleg átutással készült jegyzőkönyv-másolat illetéke oldalanként 50 forint, de legalább 200 forint. A már egyszer hitelesített másolatra, kivonatra vezetett záradék, amely azt bizonyítja, hogy az eredeti iraton változás nem történt, vagy azt kiegészítik 500 forint illeték alá esik.

Anyakönyvi eljárás illetéke: a nevelőtestület iránti eljárás illetéke 5.000 forint. Az egy családhoz tartozó nagykorúak közös kérelme esetében az illetéket minden nagykorúnak külön-külön kell megfizetni. A belügyminiszter által megváltoztatott név ismételt megváltoztatására irányuló kérelem illetéke 10.000 forint.

Az építés hatósági eljárás illetéke: az építésügyi hatóságnal indított eljárásért, ha ez telekalakítási engedélyre irányul – kétónél több lakótelek kialakítása esetében telkenként 1.000 forint, - üdülőtelek kialakítása esetében telkenként 4.000 forint, - egyéb építési telek kialakítása esetében egész és megkezdett hektaronként 1.200 forint, - külterületi földrésztel kialakítása esetében földrésztelként 1.000 forint, ha építési (bontási, felújítási, átalakítási, bővítési, stb.), illetőleg használatbaveteli, vagy fennmaradási engedély kiadására irányul: 5.000-10.000 forintig terjedő illetéket kell fizetni. Az építésügyi hatósági eljárásba igénybe vehető valamennyi fellebbezésért pedig 5.000 forint illetéket kell fizetni.

Lakástulajdon és hozzákapcsolódó jogok: a módosított illetéktörvény rögzíti, hogy az aki lakástulajdon (tulajdoni hányad) a vásárlás időpontjától számítva legfeljebb 1 évvel korábban eladta, vagy aki a másik lakástulajdonát (tulajdoni hányad) a vásárlás időpontját követő, legfeljebb 1 éven belül eladja, a vásárolt és eladott lakástulajdon (tulajdoni hányad) – terhekkel nem csökkentett – forgalmi értékének különbözete után fizeti az illetéket. Ez a rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha a vásárlás időpontjában, a magánszemély tulajdonában a vásárolt lakástulajdonon kívül nincs más lakástulajdon (tulajdoni hányad), illetve a vásárlás időpontjában a vásárolt lakáson felül legfeljebb csak egy lakástulajdon van. A vásárlás napjától számított 5 éven belüli újabb vétel esetében a kedvezmény nem vehető igénybe.

Vadász György, jegyző

1999. január 1-vel megkezdte munkáját a gyermekjóléti szolgálat. Az 1997. évi XXXI. tv. 1997. november 1-től a települési önkormányzatok kötelező feladatává teszi a gyermekjóléti szolgáltatás (mint alapszolgáltatás) biztosítását. A képviselő-testület határozatot hozott a szolgálat létrehozásáról. Tura, Galgahévíz, Vácszentlászló és Zsámbok közös fenntartású intézményt alapított. Neve: Közös fenntartású Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat. Az intézmény székhelye: Tura, Polgármesteri Hivatal Petőfi ter. 1. Vezetője: **Solymosi Imre**

A Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium új koncepciója alapján megszüntette a gazdajegyzői hálózatot, helyette falugazdász hálózatot alapított 1999. január 1-től. Településünkön korábban Ruskai János végezte ezt a munkát. Az intézményi struktúra megváltoztatását követően **Pintér Ferenc** galgahévízi lakos vette át megbízólevelét. Fogadóóráiról a későbbiekben részletes tájékoztatást nyújtunk.

Lapunk október-novemberi számában jelent meg az önkormányzat Polgármesteri Hivatala által kiírt pénzügyi-csoportvezetői állás hirdetése. A kiírásban foglalt feltételeknek **Fülöpné Csépanyi Mariann** felelt meg, így január 4-től szóló kinevezése alapján megkezdte tevékenységét.

Jótekonysági bál az 1. Számú Óvoda javára

Idén második alkalommal, - a tavalyi év sikerén felbuzdulva - rendezik meg az 1. Számú Óvoda Szülői Munkaközössége által szervezett jótekonysági bált 1999 január 30.-án este 19 órakor a Bartók Béla Művelődési Házban. Az elmúlt év tapasztalatairól, a szervezésről kérdeztük meg Gólya Istvánnét, az óvoda vezetőjét.

Miért szükséges egy önkormányzati intézménynek a szülőkhöz és a vállalkozókhoz fordulni, miért a jótekonysági bál?

Azért van erre szükség, mert az óvoda költségvetése nem biztosít annyi pénzt a játékokra, mint amennyire szükség lenne. Biztosítja a szakmai munkához, foglalkozáshoz szükséges pénzeszközöket, de a játék az egy olyan dolog, amelyből soha sem elég. Ezek beszerzéséhez ma már igen komoly pénz szükséges, ezért fordulunk mindenkinek: szülőkhöz, barátokhoz, hogy lehetőségeikhez képest áldozzanak gyermekeink gondtalan fejlődésére. Ezért szerveztük meg a Szülői Munkaközösséggel közösen ezt a rendezvényt.

Hogyan sikerült az elmúlt évben ez a bál?

Tavaly sokan eljöttek a rendezvényre, sőt a lehetőségekhez képest igen szép bevételt produkáltunk. Akkor 216.000 forint gyűlt össze, amelyhez a vendégeken kívül sok vállalkozó is hozzájárult. Azt a pénzt az udvar rendezésére, szepítésére fordítottuk. Ezt igazából meg kellene nézni, hogy mennyit fejlődünk, szépültünk. A továbbiakhoz is megvan a tervünk, azt egy játszotértervező készítette és itt játékok beállítása fog megtörténni, amint az idő engedi. A tavalyi bevételből megmaradt pénzt is erre a célra kívánjuk majd fordítani. Háttul egy kis oból van kialakítva a dobokból, ott lesz egy kalózzatek: egy kalózhajó, maszó halóból készült vitorlával, valamint egy függőhid, ami egyensúlyozásra szolgál. Ez mind olyan játék, amely a képességek fejlesztésére irányul, a gyerekek mozgását fejleszti.

Milyen területek tartoznak az óvodához?

A tavalyi évben megkaptuk a strand területet, ott azonban nincsenek meg játékok, oda szeretnénk majd felhasználni

ennek a bálnak a bevételét. Készítünk majd padokat, asztalokat. Kis boxokat alakítunk ki, ahol különféle barkács tevékenységeket, csendes meséléseket, rajzolókat lehet folytatni.

Kiket várnak erre a bálra?

Mindenkit szeretettel várunk, aki fontosnak érzi célkitűzéseinket, illetve aki jól szeretne szórakozni. Természetesen szeretnénk, ha felhívásunk minél több helyre eljutna. Azokat a vállalkozókat, akik e célok eléréséhez jelentősebb összeggel hozzájárultak, azok nevét fizetett hirdetésben szeretnénk közzétenni.

Ez valóban sokakat inspirálna.

Most például el kell mondanom, hogy Hantai József vállalkozó 10.000 forintos vásárlási utalvánnyal járult hozzá a tombolához. Egyébként az ilyen felajánlásokból szerveztük a tombolát, és ennek bevétele szintén a cél eléréséhez járult hozzá. A büfé nyereségét is felajánlották a gyerekeknek.

Kik segítenek a rendezvény létrehozásában?

A Szülői Munkaközösség tagjai adták az ötletet és tőlük is kapjuk a legtöbb segítséget. Ők keresték és keresik fel a vállalkozókat, valamint a lebonyolításban is nagy szerepet vállalnak. Adományként kapjuk a művelődési háztól a nagytermet. Konyhásaink pedig társadalmi munkában, a legjobb tudásuk szerint, állítják össze és készítik el az ünnepi menüt.

Milyen menüre lehet számítani?

Ez naponta változik. Tavaly ráirtuk a meghívóra. Idén ez szakácsaink napról napra változó ötletei miatt elmaradt. Most töltött csirkecomb lesz, rántott sertésbordával, vegyes körettel, savanyúsaggal. Az eddesség domino szelet lesz, valamint sajtos pogácsa. Külön pincer segít a felszolgálásban.

Kik vállaltak szerepet a programban?

A tavalyi évhez képest annyi változás történt, hogy most körünkben üdvözölhetjük a nagyszerű Humorfesztival különdíjasait, akik egyben az Uborka társszerzői is. Ők jelképes összegért, a többiek pedig ellenszolgáltatás nélkül vállalták a szereplést.

A jótekonysági bálra jegyek elővételben vásárolhatók.

A szervezőknek sok sikert kívántunk céljaik megvalósításához.

Az est programja

19 órától: VACSORA

20 órától: MŰSOR

Benke Zsuzsa énekel

ÜRMÖS-FÜLÖP DUÓ

(a humorfesztival különdíjasai, az Uborka társszerzői)

21 órától: NYITÓTÁNC

Közreműködik a CALYPSO zenekar

BÜFÉ

Jegyek csak elővételben a Szülői munkaközösség tagjainál

és Gólya Istvánné óvodavezetőnél kaphatók.

Belépődíj: 1.500 Ft/fő Tombola: 100 Ft

REGIONÁLIS HULLADÉKLERAKÓ ÉPÍTÉSÉNEK JELENLEGI HELYZETE

Tura, Galgahévíz, Vácszentlászló és Zsombok települések önkormányzatai elhatározták, hogy közös együttműködéssel a korszerű hulladékkezelés érdekében egy a környezetvédelmi és közegészségügyi követelményeknek megfelelő teregi, települési rendezett szilárd hulladéklerakó létesítenek. A létesítésre előzetesen két területet jelölték ki az önkormányzatok Tura nagyközség külterületén. 1. Tura-Vácszentlászló között út mellett, annak ÉNY-i oldalán, a község határaitól mintegy 2 km-re helyezkedik el. 2. Tura-Zsombok közötti közút NY-i oldalán, Tura határaitól kb. 1,7 km-re. A megfelelő telepítési helykiválasztása érdekében elvégzett valamennyi vizsgálat és felmérés (természetvédelem, tájvédelem és tájrendezés, környezetföldtani és hidrogeológiai adottság, vízbázisok használata és védelme, stb.) az 1. sz. terület prioritást támasztotta alá. Az engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció erre a területre készült (6 ha). A regionális hulladéklerakó a szelektív hulladékgyűjtés és válogatás bevezetése mellett 50 évre biztosítja a hulladék elhelyezést. 15 m magas domb építésével így a befogadható hulladék mennyisége 350.000 m³. A kivitelező kiválasztására kiírt pályázaton a szekesfehérvári Magyar Aszfalt Kft-t hirdették ki nyertesként. Az építés megkezdése 1997. december első hetében történt. Az elmúlt egy év alatt mintegy 70%-os készültsegu munkák keletkeztek elvégzésre, így a deponia ter kialakítása és szigetelése szivargó

víztelep-, szennyvíz elvezetés és egyéb technológiai létesítmények-, felszíni vízvezetés-, vízellátás-, utépítés-, üzemviteli épület-, hidmerleg-, elektromos ellátás-, üzemanyag ellátás-, tűzi víztároló medence-, komposztáló csarnok-, csurgalek víztároló medence-, hulladékudvar-, válogató csarnok-, gépszín-, kerítés, kapuk-, vederdosáv-, növénytelepítés-, külső energiaellátás trafoval-, figyelő kutak építése. A lerakón kialakításra kerül a DOPPSTADT-rendszerű technológia, mely a hazai realitásokhoz jól alkalmazkodik. Az üzemelés során a lerakás előtti kezelési műveleteket,

(apritás, rostálás), növényi maradékok, és részben úgynevezett biohulladékok prizmás rendszerű komposztálását, valamint az előapritott hulladékok kompaktoros tömörítéssel végezhető rendezett lerakását kívánjuk elérni. Emellett a lerakó elkülönített részen kialakított úgynevezett hulladékudvar, modort ad arra, hogy az elkülönítetten beszállított és értékesíthető hulladékoknak ideiglenes tárolását már a kezdeti időszakban is tudjuk biztosítani. Jelenleg az önkormányzatok már az üzemeltetés megszervezésével foglalkoznak, és ennek érdekében pályázatot készítenek a hulladékszállítás gépeinek és eszközeinek beszerzésére. A hulladék begyűjtést szervezett formában az önkormányzatok közösen alapított üzemeltető kft-vel kívánják végeztetni a négy településen. A hulladék begyűjtése során fokozatosan valósítja meg a gyűjtő kör településein a hagyományos gyűjtési módszer szelektív gyűjtésére való átalakítást. Ezzel egy időben folyamatosan tájékoztatja a lakosságot a szelektívgyűjtés módjáról és rendszeréről, az ezzel kapcsolatos elonyokról.

Benke Sándor

ÜNNEPEKRE KÉSZÜLÜNK AZ 1999. ÉVI ÖRÖKSÉG EXPEDÍCIÓ PROGRAMTERVEZETE

Az expedíció szervezői: Újjalakult 2. sz. Galga Felfedező csapat. A Napraforgó Gyermek Fesztiválkor. A Turai Duma gyermekújság.

Az expedíció előkészítésének feladatai:

Az expedíció célja:

Felkutatni és felterkepözni: majdásban fényképeken rajzokon megörözni azokat az épületeket, építményeket és műalkotásokat, amelyekkel az államalapítás 1000 éves évfordulója és a 21. századot kívánjuk köszönteni. A kutatómunka elvégzése után levelet intézünk a települések polgármestereikhez, az örökség védelme érdekében. Az expedíció a Galga-völgy 22 településére terjed ki. A gyűjtött anyagból egy díszes zibumot, valamint videofilmet készítünk. Különös gondot fordítunk az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékeinek felkutatására, ezzel kívánjuk megünnepelni a 150. évfordulót.

Az előkészítő munka hónapokra bontott feladatai:

Január: Egy országos gyermek fotópályázat kiírása. FELFEDÉZŐSÖRÖKSÉGÜNK címmel. A pályázaton mutatják be az ifjú fényképeszek azokat az épületeket, építményeket, műalkotásokat, amelyeket véleményük szerint településörökségük keleti nyitányait. A pályázaton részt vesznek általános iskolai szakkörök és egyes gyermekfotósok. A tetszőleges méretű és számú színes vagy fekete-

fehér képek beküldési határideje 1999. május 15. A pályaműveket szak zsűri bírálja el, melynek elnöke Sara Sandor filmművész, tagjai Gyori Lajos és Szarvas László. Az első 3 helyezett fotó alkotói részt vehetnek terítésmentesen az 1999. évi ÖRÖKSÉG EXPEDÍCIÓ nyári taborában.

Február: A 25 éves Galga Expedíció kiállítása a turai házasságkötő teremben. Sara Sandor köszöntése 65. Születésnapja alkalmából a Garabonciás Szövetséggel közösen. Majd kitüntetjük a Garabonciás Galga Aranyfokossal.

Március: 15-en koszorúzás: ünnepet szervezünk Szele Andor és 17 tarse síremlékének a Honvéd erdőben.

Április: 2 fővel részt veszünk a Szövetség Damjanich Expedícióján.

Május: A hónap közepén kerekparturat szervezünk Petőfi tópartján a Galga vidéken címmel. A turai helyi sportkörrel közösen kívánjuk megszervezni felnőtteknek is.

A nagy nyári felfedező munkát 10 napos taborban kívánjuk lebonyolítani. Acsán az Általános Iskola taborában. Csapatunk új tagjai itt tehetnek felvételi próbát.

Az őszi hónapokban dolgozzuk fel a kutatómunka során összegyűjtött anyagot, majd ismét kiállításon mutatjuk be tevékenységünket.

Takács Pál

A KÖZÖSSÉG ÉRDEKÉBEN

A Turai Hírlap hasábjain most kísérletet teszünk arra, hogy az önkormányzati képviselő-testületbe újonnan bevalasztott képviselői közül, bemutassuk azt a személyt, aki a rendszer váltás után elsőként képviselheti a közel 1500 fős helyi cigányságot. Lakatos Gyula Róbert személyes bemutatkozása a választási kampány során már megtörtént, de egyéb gondolatairól, terveiről, korábban végzett munkásságáról, iskolai tevékenységéről azonban nem olvashattunk még. Mostani bemutatkozása remélhetőleg egy sorozatot indíthat meg, í elkértük ugyanis arra, hogy a cigányság történelmével, letelepedésével és kulturájával kapcsolatban sorozat formájában tájékoztassa az olvasókat. Írásaival a helyi kultúra értékeit gyarapíthatja, valamint közelebb hozhatja egymáshoz településünk lakóit. Képviselői esküjében ő is elmondta, hogy „ minden igyekezettel Tura javát szolgálom.” E szolgálat jegyében tettük fel kérdéseinket az általános iskola környékén.

Gratulálunk megválasztásodhoz, most azonban rendhagyó kérdéssel kezdenénk a beszélgetést. Mi a véleményed a Turai Hírlap tartalmáról? Gondolataid szerint miben szorulna változtatásra?

A Turai Hírlapot, mint magyar szakos is figyelemmel kísérem, sőt most már, mint önkormányzati képviselő hivatalból meg is kapom, de előtte is mindig megvettem. Az érdekesebb számokat el is rakom. A tartalomról szólva elmondhatom, mindenképpen örömteli az, hogy ez a lap nem politizál, hiszen azt megteszik a napi lapok, valamint a televízió és rádió csatornák. Nagyon tetszik, hogy a helyi emberek életéről, változásairól ad hírt. A helyi sport, ezen belül a futball, eredményei sokakat érdekelnek, többek között engem is. Ezért jó, hogy az újság figyelemmel kíséri minden fázisát. Amit én hiányolni szoktam, az talán az iskolai életéről szóló bővebb tájékoztatás. Az egyházi híreknek is gyakrabban helyet kéne adni, többek között a mostani jelentős eseményről is, hogy András atya c. apati címet kapott. Az önkormányzati dolgokról azt hiszem, hogy bőven olvashatunk, valamint a lap kulturális része is elég sokoldalú. Annak is nagyon örültem, hogy az elmúlt számban Asztalos igazgató úr hosszúságú cikkét olvashattuk, hiszen ez is kulturánk része. Az iskolában képződő kulturális értékekről is szívesen olvasnánk. Akár a nevelők is szolhatnának a Turai Hírlap hasábjain keresztül a gondjaikról, bajaikról. Most meg is ragadom az alkalmat. Különböző pedagógiai stratégiákat kívánunk bevetni a gyerekek érdekében, hiszen a korábbi órák alatti fegyelm mara mar atalakult, hiányzik a gyerekek életéből. Nagyon rendetlenek, neveletlenek, ami természetesen nem pusztán az ő saját hanyagságukból adódik. Szeles körű társadalmi analízis kellene ahhoz, hogy a problémákra konkrét választ adhassunk. A munkanélküliségtől kezdve, a médiák alacsony színvonaláig, a sokszor lelelköző produkciók hatására alakult ki személyiségük, amit mi nem tudunk egyedül megváltoztatni, csak a szülők segítségével.

Te már oktattál a rendszerváltást megelőzően is. Akkor is hasonló tapasztalatokat szereztél, vagy a változások hozták magukkal, termelték ki az „új” magatartásformákat?

Igen, ezt a társadalom szülte, hiszen a gyerekek neveltségi szintje alacsony, mert a szülőknek nincs idejük annyit

foglalkozni a gyerekekkel, mint azt korábban tehettek. Sajnos nem a felhalmozás miatt, hanem egy-szerűen azért kenyszerülnek több helyen dolgozni, mert a számlákat ki kell fizetni. Reggelben a szülők iránti tisztelet természetes volt már csak azért is, mert a szülők tartottak el a gyerekeket. Apamtól gyakran hallottam azt a mondatot, hogy „amíg az én kenyeremet eszed, addig...”, tehát a tekintély kérdése úgymond tisztázott volt. Ma sajnos ez az értékrend megváltozott, nagyon sok helyen a gyerek lett a családfenntartó. Különböző segélyeket lehet felvenni a gyerekek címen, - lásd nevelési segély, családi pótlék, gyermekvédelmi támogatás - ezért a szülők ezt anyagi helyzetüknél fogva ki is használják. Felbomlanak a hagyományos formák, atalakulnak a szerepek és így már nincs, aki megnevelje azt a gyereket. Itt nagy szerepe van az egyháznak is a nevelés terén, én azt gondolom, hogy ők is mindent megtesznek a nevelésük érdekében. Szükség lenne arra is, hogy a falu közössége jobban össze tartson és mindenki odafigyeljen a másikra, gyerekekre és felnőttekre egyaránt. A különböző társadalmi csoportok, így a mi tanulóink is egyre jobban hangsúlyozzák saját jogukat, és ezért mindent meg is tesznek, de a kötelességek teljesítése terén ez a fajta ügybizalom cseppet sem tapasztalható. Ebből is fakad, hogy ilyen a tanulmányi, neveltségi szintjük.

Az elmúlt év őszén tartották a települési önkormányzati választásokat. Ott két cigány származású társaddal együtt kerültél a jelöltek közé. Hogyan érintett, hogy Farkas Zsolt időközben visszalépett?

Engem meglepett, hogy Zsolt visszalépett, hiszen ő nagy elánal fogott hozzá, szinte választási kampányt csinált, beszélgetésekkel, közvélemény kutatással készült a cigányok között. Több általa kezdeményezett beszélgetésen vettem részt, melyek gyakran az ő lakásán történtek. Remeltem, hogy esetleg mind a ketten bejuthatunk, de sajnos Zsolt azért lépett vissza, mert a cigány emberek félreértettek szándékainkat. Azt hittek, hogy kisebbségi önkormányzatot kívánunk alakítani, de ez nem fedte a valóságot. Valóban nem is lett volna szerencsés, ha így alakul, mert a cigányemberek nem tartották rá igényt, így feszültséget keltett volna. Talán arra jó lett volna, hogy pályázatokat készítsünk és azokon esetleg pénzt nyerhettünk volna oktatásra, a neveltségi szint felemelésére, kulturánk értékeinek közvetítésére.

Ezzel a visszalépéssel egyedül maradtál a cigányság képviselőjeként az önkormányzati testületben. Miben tudnál segíteni azoknak, akik bizalmukkal, szavazatukkal támogattak téged?

Mindenképpen szükségesnek tartom, hogy tisztába legyünk identitásunkkal, vállaljuk fel cigányságunkat, „ne dugjuk fejünket a homokba”. Életkörülményeink az 50 évvel ezelőttihez képest lényegesen javultak, keves különbség van immár cigány és magyar lakos között. Azonban a munkához jutás lehetősége számunkra lényegesen nagyobb nehézségeket okoz, ez sajnos iskolázottsági szintünkre vezethető vissza. Híd szerepet szeretnék betölteni a két náció között, mind szociális, mind kulturális, oktatási szempontból. Remélem, hogy jelenlétem a falu osztársadalmának előnyére fog válni. A rendszerváltás óta ugyanis a képviselő-testületeknek kisebbségi tagja nem

volt Segítségemmel talán előmozdítható, hogy kultúránk, erzeinket nem csorbítva integrálódni, és ne asszimilálódni akarjunk, a többségi társadalomhoz

Van-e valami adat arról, hogy az iskolából kikerülő cigányok közül milyen százalékban tanulnak tovább, illetve hányan végeznek közülük és szereznek szakmát? Korübeluli adatokat tudok mondani, úgy gondolom, hogy a kilencven százaléka tanul tovább, azonban csak mintegy hatvan százalékuk fejezi be az adott közepiskolát. Bar ketsegtelen tény, hogy általában a lányok tanulnak jobban, ok viszoni korán férjhez mennek, ezért sokszor kimaradnak az iskolából. Érettségit adó közepiskolába azonban csak nagyon elvétve jelentkeznek. A továbbtanulók nagyobb része az ugynevezett elmagyarosodott cigányok

koreből kerül ki, akiknek életformája leginkább hasonlítható a többségi társadaloméhoz

Hogyan tagozódik, illetve, milyen összetevők határozzák meg a turai cigányságot?

Mint említettem a turai cigány lakosság nyolcvan százalékát ezek az ugynevezett „magyar cigányok” teszik ki. A másik csoportba tartoznak a beas cigányok, akik fámegmunkalásból, vásározásból tartják fenn magukat. Ők a 17. századi croman nyelvet használják. A harmadik csoportba pedig azok a cigányok tartoznak, akik a lovári nyelvet beszélik.

A beszélgetés végén ismét ígéretet kaptunk a további együttműködésre. Válóczyné és Válóczy Ákos

TURA is segített az árván maradt testvérpárnak

Akik láttak az RTL **KLUB** televízió Fokusz című műsorának 1998. Novemberi adását, amelyben bemutatásra került a Dani testvérpar tragikus sorsa, azok valószínűleg megrendültek, magukba fordultak, valamint együtt éreztek a két árván maradt fiattal. Tura képviselőiben **Sára András** MESZ vezető gyűjtötte be a közel száz adakozó adományát a Hodmezővási helyen élő Tamásnak és kis húgának Dianának

Minden akkor kezdődött, amikor a gyerekek edesapja cserbenhagyásos baleset áldozata lett. Azelőtt jó családi életet éltek, úgy, mint más. Azonban az edesanya ezt a tragikumot nem tudta feldolgozni. 2 – 3 éves időtartam alatt annyira megromlott az egészségi állapota, hogy „szó szerint” beleőrült, majd négy év múlva behalt. Sajnos ez a négy év

idezte elő a problémákat, ugyanis semmilyen tartozásuk nem lett törlesztve. Az anya nem foglalkozott a kiadások befizetésével, ezért halmozódtak a kifizetetlen számlák, csekkek. Erről a gyerekek természetesen még nem tehettek. Valahol azonban az edesanyát sem lehet elteíni, mert elmeállapota nem volt teljesen kielégítő. Ő maga nem volt beszámítható állapotban. Halála után kezdődtek a nagyobb problémák, a Dani család megmaradt tagjainal kapcsolatos a meleg vizet, az áramot, a fűtést és egyáltalán minden olyan szolgáltatást, amelynek az árait halmozottan nem törlesztették. De igazából a legnagyobb érvágás számukra az volt, hogy már a házukat is árverezni akarták. A tartozások néhány részét megpróbálta fizetni Tamás – aki közben megnősült és a másik családja révén hozzájutott némi támogatáshoz, de ez azonban koránt sem volt elegendő. Ebben a megzavarodott állapotban felesége elhagyta a két gyereket,

így testvéreivel maradtak ketten a nagy adóságok közepette. Mint idősebb úgy gondolta, kezebe kell vennie az életüket, és valami kiutat kell keresniük ebből a problémából, akár úgy is, hogy a halált választják. Ekkor kapcsolódott be a „Fokusz” c. műsor és vitt némi reményt életükbe, a tenyék feltárasával. Ez talán nagyobb segítséget jelentett a Dani testvérpárnak. Az ország minden részéről érkeztek a támogatások, felajánlások, legtöbbször azonban csak egy kepeslapot küldtek szolidaritásuk jeléül. Karácsony közeledtével a fent említett televízió társaság többször visszatért esetükhöz. Jó érzés volt látni, hogy lassanként rendeződnek a körülmények. Az adományokból kifizették az 1.300.000 forintnyi tartozásukat, visszakötötték a közműveket, ezen felül megtöltötték az élőkamrájukat, kifestették a lakásukat, valamint a fürdőszobájuk is új burkolatot kapott. A testvérpár a műsor kameráján keresztül mondott köszönetet az or-

szágban őket megsegítő névtelen embereknek, - többek között a turai adakozóknak is - akik megmentették tragikusnak látszó életüket. Azóta boldogan elnek, és örülnek, hogy akadnak még olyan emberek, akik szó nélkül segítenek a rászorulóknak. Sára András szerint, a támogatásra felkért személyek közül csaknem mindenki csatlakozott a humanus kezdeményezéshez, és ne feledjük a néhány héttel korábban tett erőfeszítéseket sem, a Kárpátaljaiak érdekében. Sára András képviselő ur e beszélgetés végén még egyszer megemlítette, hogy tolmácsolni kívánja az adakozók fele a testvérpar jókívánásait, és személyesen is szeretné megköszönni mindenkinek, hogy egy ilyen jó cél és jó kezdeményezés mellé álltak. Akaratlanul is idézi Márk Evangéliumának egy gondolatát: segítsd a szegényeket és ezzel kincsed lesz az égben. Az adakozás eredménye mutatja, hogy sokak apró segítségével, egy család életének, sorának javítását szolgálja.

Válóczyné

Rövid Hírek

Rövid Hírek

Rövid Hírek

Rövid Hírek

5 évvel ezelőtt, december 12-én halt meg a rendszerváltást követő Magyar Köztársaság első szabadon választott felelős miniszterelnöke **Antall József**. Nevéhez fűződik a KGST-ből való kilépés, a Varsói Szerződés megszüntetésének kezdeményezése, a szovjet csapatok kivonása az országból, és a Polgári Magyarország demokratikus alapjainak lerakása.

December 26-án emlékeztek meg az utolsó magyar hercegprímás, **Mindszenty József** letartóztatásáról és elhurcolásáról. Személyében talán a XX. Század legjelentősebb egyházi alakját vesztette el az ország 1975. Május 6-án.

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

Egyházközségünk élete számokban 1998.

KERESZTELÉSEK SZÁMA: 60 (1997/65)

31 fiút és 29 kislányt. A megkeresztelték között 11 gyermek szülei sajnos pusztán polgári kötésben élnek, mert valamelyik szülőnek már nem ez az első házassága, elvált. A keresztelték között volt 4 nagybacska, 7 év alatti gyermek. 4-en 7 évet betöltöttek (elsőáldozás előtt!) és 1 felnőtt, másvallású testvert is felvettünk a Katolikus Egyház közösségébe.

ELSŐÁLDÓZÓ VOLT: 76 iskolás gyermek és 9 felnőtt. Összesen: 85 (1997/89)

SZENTÁLDÓZÁSOK SZÁMA: Kb. 57,500 VOLT.

HITTANOSOK SZÁMA: 543 általános iskolás, 25 IFI hittanos, (gimnazista koru). Elsőáldozásra, bernalásra készülő potscsoport 10 fő. Az OVIS hittanosok száma 57 (Összesen kb. 635-en részesülnek hitoktatásban)

34 PÁR KÖTÖTT HÁZASSÁGOT TEMPLOMUNKBAN. (1997/25)

Ebből 16 volt vidéki. 14 turai kert keresztlevelet vidéki eskuvőhöz. Így tudomásunk szerint ez évben 66 (1997/32) turai fiatal kötött templomban házasságot. 4 vegyes vallású házasság volt.

BETEGEK ELLÁTÁSA 1506 ESETBEN TÖRTÉNT (1997/1750)

A templomi szent kenet kiszolgáltatásban 270-en részesültek. (1997/250) Az esztendő során betegek szentséget 582 betegnek adtuk fel. (1997/550) Hatvani kórházban kb. 320 beteget, a Szocialis Otthonban kb. 430 öregotthoni gyónattunk - áidoztattunk pl. karácsonyra 130 turai idős gyónat-áldozott a fáiában.

103 volt HALOTTAINK száma (1997/130)

67 férfit, 36 nőt kísértünk utolsó útjára. Botogágyan szentgyónással-áldozással betegek kenetével készült a jó Isten előtti számádsra 58 testvérünk. Kiszületlenül távoztak 45-en. Mindnyajunkban komoly intés, hogy ez évben igen sok volt 8 a teljesen váratlan hirtelen haláleset: baleset, vagy holtan találtak az illetőt. Figyelemzet! Legyetek készen, nem tudjátok a napot és az órát. Legidősebb halottunk 92 éves volt, a legfiatalabb 22 évet élt.

2 ÉNEKKAR, a felnőttek kórusa és a gyermekkórus MŰKÖDIK közre, és teszi még ünnepesebbé, színe-sebbé templomunkban egész éven át Istentiszteletünket a hívek szep, közös éneklése mellett.

MINISTRÁNSOK száma 29 általános iskolás és 7 fiatal

MÁRIÁS LÁNYOK száma ez évben szepen gyarapodott. (28) Bar csatlakozna a Szűzanya tisztelő kislányok csoportjához minél több tisztelekű leány.

Szepen működik **KASZAP ISTVÁN NEVÉT VISELŐ CSERKÉSZCSAPATUNK**, taglétszáma 68 fő.

Az egy éve alakult **SZENT MARGIT KALÁSZ CSOPORTUNK** a fiatalasszonyok csoportja vállalta fel a rászorulókkal való törődést és megalakította a **KARITÁSZ CSOPORTOT**, amely már több szep kezdeményezéssel szerzett oromet. öregeknek, betegeknek, rászorulóknak. Nyáron tabort szerveztek olyan gyerekek számára, akik eddig nemigen jutottak el nyári taborba - több iskolásnak tiszoraiját, ebédjét ők fizetik, az öregek husvéti és karácsony előtti gyónattatásakor apró ajándékkal kedveskednek neki, ugyanígy a Szocialis Otthon lakóinak is. Ruhagyújtást, és osztási akciót is szerveztek. A Karitásztevékenység alapjául a Karitás gyűjtés novemberi összegének 40 %-a és a Szent Antal persely nagy része szolgál. Akik a rászorulókon akarnak segíteni, munkájukat könnyíteni, a Szent Antal perselybe, vagy a bejarmatnál kitett Karitás Csekkre adhatják adományukat.

Lukács András plébánossága idején:
1983-1998.

Keresztelések száma: 1.132

Házasságkötések száma: 467

Temetések száma: 1.732

Fogyás ez idő alatt: 640

Minden jóakarató turai lakosnak, de különösen a rendszeresen velem együtt ünneplő kedves híveknek kívánom, hogy az Új esztendőben is őrizzen meg bennünket a jó Isten hitben, helé vetett hízalomban, egymás, és Isten iránti szeretetben.

Lukács András c. apát-plébános

Házasulandó fiatalok figyelem!

Akik ebben az évben szandekoznak házasságot kötni, azok számára ajánlott, hogy részt vegyenek a Plébánia és a Nagycsaládok Országos Egyesülete által szervezett jegyes oktatáson. Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is gyakorló szülők fiatal házások osztják meg tapasztalatukat a házasságra készülőkkel. A tanfolyami témái segítséget nyújtanak ahhoz, hogy a házasságot mint szentséget, komolyan vegyék, és a gyakorlati felkészülésben is megfelelő tapasztalatokra támaszkodhassanak. Nemcsak lelkipásztori, hanem orvosi tanácsokat is kaphatnak, és öreken át a természetes családtervezést, mint követendő modellt barátaik: keresztel népszerűsítik.

4 tanfolyamok időpontjai: Turán: január 17. 31. és február 14. 28. Minden alkalommal délután 3 órai kezdéssel. Máriabesnyón: január, február és március utolsó szombatjainak délelőtti. **4 tanfolyam témái:** A házasság szentsége. Isteni-lelki szerelem a házasság előtt és a házasságban. Orismeret: egymáshoz viszonyul-e? Természetes családtervezés. Istenre számítunk? Alapvető vallási etoforrások. A jegyes tanfolyamok elvégzésekor emléklapot kapnak a fiatalok. Szerk.

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

Egyházzenei hangverseny a templomi énekkel

Nagyszabású egyházzenei hangversenyre került sor 1998. november 22-én a Római Katolikus templomban. **Tóth Péter László** kántor szeretettel köszöntött minden zenét és főleg szent zenét szerető kedves testvért. Továbbá köszöntötte **Mádl Ferenc** akadémikus professzor urat, **Tardy László** Liszt-díjas karnagy urat, a Cecilia Társulat társelnökét, főtisztelendő **Nagy Árpád** prépost urat, **Bálint József** Jezsuita atyát, **Marozsi Ferenc** zsámboki plébános urat, valamint **Asztalos Istvánt**, az aszódai Petőfi Sándor Múzeum nyugalmazott igazgatóját. Majd köszöntőjét így folytatta: „Énekelni jöttünk össze a köztünk lévő Jézusnak. Másik ok, hogy kórusunk 10 éves jubileumát ünnepli.” A harmincas években Kovács László kántor, az egyházközség akkori kántora, valamint **Tóth János**, és a jelenleg köztünk lévő **Bálint József** atya keze munkája a mai napig

érezhető az énekaron. Énekkarunkat több korosztály alkotja. Vannak, akik 2 éve, és mások pedig 50 éve énekelnek a kórusban. Tóth Péter László megköszönte a felnőttek és a gyermekek énekari munkáját, és a sok próbán való részvételt. „Krisztus királyt és Szent Ceciliát az egyházi zene védőszentjét imádsággal és énekkel köszöntse mindenki.” – fejezte be gondolatait, az ünnepet köszöntő. Kántor úr állította össze a műveket, a műsor az egyházi év ünnepeit kísérte végig. Igyekezett színesen összeválogatni a műveket a Gregoriántól a XX. Századi zeneszerzőkig. Az énekszámokat **Tóth S. Péter** konferálta be. A műsorban elhangzott Szent Ceciliának, a kórusok védőszentjének köszöntése, melyet az egyház ősi dallamával, gregorián énekkel dicsertek. Többek között elhangzott még advent kapcsán egy Ave Maria, karácsonyi éneként a Mennyből az angyal. Solido Gloria,

azaz egyedül Istené a dicsőség, majd a nagy barokk zeneszerző Johann Sebastian Bach g mol fantáziáját orgonán **Tusor Péter** adta elő. A pünkösdi ünnephez kapcsolódva elhangzott a pünkösdi himnusz, majd a Nagyboldogasszony és Szent István király dicséretére, a „Boldogasszony kérve kérünk” című ének. Minden-szentek és Halottak napja kapcsán külön megemlékezés történt egyházközségünk kántorairól és nagyjairól. Bárdos Lajos kánonja (Azt hirdeti a nap), a Boldogasszony anyánk, végül a 137. zsoltár hangzott el **Sára Balázs** közreműködésével. A hangversenyt szentmisével zárták, melynek keretében **Lukács András** plébános atya megköszönte az énekkar és a zenészek közreműködését. A jelenlévők ezen az estén, a karácsonyi előkészületek jegyében értékes gondolatokkal távoztak.

Szerző

Címzetes apát lett a turai plébános

A Szent Peterről elnevezett Petermonostori címzetes apátta nevezte ki **Lukács András** címzetes esperest, turai plebanost **Keszthelyi Ferenc** vaci puspok. A beiktatást az egyházmegye vezetője 1999. január 10.-en a közseg templomában nyolcszáz hívő előtt vezette. Lukács András közel harminc éve lelkipásztorkodik, és ezen belül immáron 15 éve Turán teljesít szolgálatot. Ezen idő alatt új plébániát épített és a templom is szépségeiben megújult. Az egyházmegyenek megbecsült lelkipasztorja, akire paptársai is feltekintenek, és példaként állítják a fiatalabb nemzedek ele - méltatta a templomban felolvasott kinevező leveleiben András atya érdemeit a puspok. A plebanos a közelmúltban összegyűjtötte és elkészítette a két kötetben megjelent egyházmegyei preorator, amely igen nagy hiányt pótol a szentmisen kívüli liturgia vezetésében, nem is beszélve arról, hogy liturgikus körökben is kivívta az elismerést. A hatvani esperesi kerület lelkipasztorainak köszönetet **Pálos Frigyes** prépost tolmácsolta a puspoknek és a közseg katolikus híveinek, akik segítettek és segítik Lukács Andrást hivatása gyakorlásában. Bár a petermo-

nostori apátság, amely csongrád megye első ismert monostora volt, fizikai valójában már nem létezik, a címzetes apati kinevezés is összeköti a jelenünket azzal a múlttal, amely Magyarországot a kereszténység felvetelével az európai kultúrkörbe emelte. Ego 1793-as térképén még fel tudták mérni a romokból, hogy igen jelentős méretű szentegyház volt a petermonostori. De hát, mint tudjuk, a nagy vaci egyházmegyehez is a középkorban igen nagy számú, körülbelül 450 templomos hely tartozott. Keszthelyi Ferenc a beiktatást követően elmondta, hogy utoljára a '30-as években jelent meg olyan kötet az egyházmegyeiben, amelyet most András atya szerkesztett, s a kiadó Szent István Társulatnak már az utannyomásán kell gondolkodnia. A többek között a turai egyházi hagyományokat továbbörökítő könyvet a külföldi magyar papok körében is terjesztik. Az apati süveg fele a híveket illeti, állította a kinevezést megköszönő Lukács András, hiszen bar sok feladatot kellett megoldania - legutóbb az orgona újjaépítését és egy nagy harang öntését -, az ő segítségük-ből sosem szenvedett hiányt. **Balázs Gusztáv**

AQUINÓI SZENT TAMÁS IMÁJA:

Halat adok neked szent Atyám, mindenható örök Uristen, hogy engem, méltatlan szolgádat nem az én érdemből, hanem egyedül a Te nagy kegyelmességedből Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak drága testével és vérével táplálni méltóztattál, és könyörgök neked, hogy e szentáldozás ne legyen nekem ítéletemre s kárhozatomra, hanem, legyen bűneimnek bocsánatára, legyen hitemnek fegyvere, s jó akaratomnak pajzsa, legyen hibáimnak kigyomlálása, gonosz kívánságaimnak kiirtása, a szeretetnek s beketűrésnek, alázatosságnak, engedelmisségnek s minden erénynek gyarapítása, minden látható s láthatatlan ellenségem csalardsága ellen erős oltalmam, mind testi, mind lelki rendetlen indulataimnak tökéletes lecsendesítése. Tehozzád, az egy és igaz Istenhez erős ragaszkodásom, és életem utolsó órájának boldog vezetése, és kerlek teged, hogy engemet, bunost azon kimondhatatlan vendégségbe vinni méltóztassál, ahol a Te Fiaddal és a Szentlelekkel szentjeidnek igazi világossága, teljes elégsége, örök öröme, tökéletes gyönyöre s kész boldogsága vagy. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen. (Ünnepe: január 28.)

Vállalkozók a lakosság szolgálatában

Sorozatunkban bemutatásra kerülnek azok a vállalkozók, akik munkahelyteremtésben, szolgáltatásban a település lakóinak kényelmét és érdekeit szolgálják. A zsamboki uti volt AFÉSZ üzlet, ma mindössze annyiban kapcsolódik a szövethez, hogy jelentős bérleti díjjal járul hozzá annak beveteléséhez.

Az üzlet berloje **Király Elek**, akit a sportbarátok a futballpályáról ismerhettek meg igazán.

Milyen okok vezettek a vállalkozás megindítására, hogyan indult az üzlet?

1992-ben kiado lett az üzlet. Én éppen munka nélkül voltam, életemben volt sajnos egy 1 éves időszak, amikor létszámleépítés miatt elküldtek a munkahelyemről. Adódott ez a lehetőség, melyet az edesapám szerzett és az ő segítségével, kezdetökéjével kezdődött a vállalkozás. Ezt az összeget 2 év alatt sikerült törleszteni. 1994. óta már saját vállalkozásként működünk.

Egyedül vezetted a vállalkozást?

Nem. A feleségemmel együtt.

Milyen az átlagos forgalmatok?

Érdekes dolog a forgalom kérdése, hala Istennek elég sok vevőnk van. Megpróbálunk kedvező árakat kialakítani, ezáltal egy kisebb árres mellett is tisztességes megélhetést nyújt. Ahhoz képest, hogy nagyon sok elmiszer bolt működik, és a piaci lehetőségek igen behataroltak, mi továbbra is folyamatosan tudunk dolgozni. Ezért persze nagyon sokat kell talpalni, a beszerzés és értékesítés minden gondja a miénk. Napi időbeosztásunk úgy alakult, hogy reggel 5 orától este 7 – fel 8-ig tart, így szinte, azt kell mondjam, hogy a munka folyamatos.

Tudjuk, hogy az ABC neve Sláger, de jó néhány szórólappal tanulsága szerint ez a szó egy hálózatot is takar. Mikor léptetek be a Sláger üzletláncba, és ez milyen változásokat hozott magával?

1998. februárjában - tehát most már lassan 1 éve - csatlakoztunk. A sláger üzletláncba. Ez annyi változást hozott, hogy mint minden üzletlánc, hasonlóan a Coop-hoz, első sorban reklámerteke miatt vonzó a kereskedők számára. Az hogy az ember kisebb árrésszel dolgozik, olcsóbban jut hozzá a termékekhez, ezért eladási arban is kedvezőbb tud maradni, ezáltal forgalomnövekedés tapasztalható. Így tudja az ember hosszabb távra is felépíteni vállalkozását.

Az AFÉSZ-al milyen a kapcsolatotok?

A szövethozattal korrekt viszonyban állunk.

Az ember úgy gondolná, hogy egy vállalkozás legjobban a sajátjában tud igazán működni. Akkor ő a felelős a fenntartásért, az állagmegóvásért és a fejlesztésért is. Van-e lehetőség, egyáltalán felmerült-e a szövethozattal részéről az üzlet eladása?

Ez a gondolat még nem került napirendre, sajnos. Persze őket is meg lehet érteni. Bevételeiket bizonyára sok tényező befolyásolja, a bérleti díjak fontos források maradtak számukra is. Ha mégis adódna egy lehetőség, akkor

vállalható keretek között és tisztességes összegért - penzünket hosszabb lejaratu kölcsönrel kiegesztve - valószínűleg megvásárolnánk. Középtávon ez a befektetés valószínűleg megterulne.

Már november közepén olvasható volt a bolt ablakán egy nagyméretű transzparens, amely figyelmeztette a vásárlókat a közelgő mikulás napjára. Jó kezdeményezésnek tartom az eseményt, mely szerint a környék lakosságának kisgyermekes családjai képesek voltak egy emberként megmozgatni. Hogyan történt mindez?

Ez az ötlet eredetileg nem a miénk volt, mi csak átvettük. Mi ket éve kezdtek el a bolti mikulás összejövetel szervezését, bár korábban is szerettük volna. Az utolsó pillanatban sajnos nem tudtunk mikulást szervezni, hiszen Pali bácsi (Takács Pál) már „le volt kötve”, így akkor elmaradt. 1997. decembereben azonban már sikerült. 1998. telen is volt ajándékozással egybekötött unnepe, mindkettőből nagyon sokat okultunk, próbáljuk minél zökkenőmentesebbé, vonzóbbá tenni.

Milyen volt legutóbb a hangulat? Sokan eljöttek?

Minden nagyon jól sikerült. Pali bácsi, mint „profi mikulás” gondoskodott a gyerekek szorakoztatásáról. Megközelítőleg 100 kisgyermek vehetett ajándéksomagot egy-két jó szó kíséretében. A rendezvény több, mint egy órán át tartott. Mindenkinek nagyon tetszett a -5 fokok hideg ellenére. Ez is rengeteg munkával járt, de a faradság megérte. A gyerekeknek pedig egy boldog napot szereztünk.

Mit tekintesz fontosnak vállalkozásodban?

Én nem tanultam kereskedelmet, de van néhány vezérelvem, amelyeket fontosnak tartok. Ezek a következők: **udvarias kiszolgálás, kedvező árak és a lehetőleg nagy választék.**

A vállalkozás mellett szükség van némi kikapcsolódásra is. Hol találsz meg ezt a lehetőséget, milyen kapcsolatot, például a sporttal?

A turai focicsapatnak hosszú évek óta vagyok a tagja, mint kapus, az edzéseken mindig próbálok jelen lenni. Ez az életforma számomra nagyon fontos, 12 éves korom óta ez a folyamat nem szakadt meg. Igénylem is ezt a fajta kikapcsolódást.

Meddig tudod, illetve akarsz üzni ezt a sportot?

Eszembe jut Koszta János is, aki negyvenen túl is profi játékos egy fővárosi csapatban.

Akarom folytatni, szükséges, hogy segítsek a csapatnak. Még nem vagyok annyira „összetörve”, fizikailag bírom csinálni, és szeretem. Egyébként Koszta Janival hajdanában még védtem egy mérkőzésen is 19 évvel ezelőtt.

Zárásként az utolsó kérdésem, hogy ki lenne az a vállalkozó, vagy közéleti személyiség, akire kíváncsi lennél?

Egyebek között nagyon tiszteltem és becsulom, **Marosvölgyi Jánost**, aki egyenessége és közvetlensége miatt, megérdemli, hogy írjanak róla.

Válczy Ákos

Pest Megyének nincs önálló lapja

Másfél évvel ezelőtt nagy örömmel vettük tudomásul, hogy újra indul a hónapok óta szünetelő Pest Megyei Hírlap. A lap címe ele odakerült az "Új" szócskára, ami azt sejtette velünk, hogy valóban egy megújult napilap köszönt be hozzánk reggelente.

Személyesen engem, különöskeppen kedvezően érintett az új lap megjelenése, hiszen több, mint 40 éve vagyok egyike azoknak a vidéki tudósítoknak, akiket nem rendített meg a politikai viharok, változások. Mintegy másfelezer, legtöbb esetben fényképes cikkem jelent meg ez idő alatt a lapban. E cikkekben általában szülőfalum eleteről írogattam, de a Galga-völgy eseményei sem hagytak nyugodni. Sok írásom jelent meg a gyermekek és fiatalok eleteről, a hagyományokról, a kulturális élettel és rendezvényekről.

Amikor tudomást szereztem a lap megjelenéséről, természetesen azonnal jelentkeztem, majd haladéktalanul hozzáfogtam a tudósítói tevékenységhez.

Hogy menet közben több gond és probléma jelentkezett, ezt annak igyekeztem betudni, hogy ezek csupán kezdeti nehézségek. Ilyen volt a kezdet kezdetén az a törekvés, hogy a lap legyen országos terjesztésű. Ez nagyban csökkentette a megye részvételét a lap hasabjain. Nem egyszer fordult elő az is, hogy a beküldött cikkek nem időben jelentek meg, így elvesztették azok aktualitásukat. Nehéz a beküldött anyag átszerkesztése is gondot okozott. Egy alkalommal például úgy kezdtem a riportomat egy hevizgyörki ovodás eseményről, hogy "hetvened magavai sutott a nap". Ez az átszerkesztés után így jelent meg "hét nap sutott az egen". (Utólag is elnevezést kerek az olvasóktól, de eskuszom, hogy annyit sem ittam a cikk megrása előtt, ami 2 nap észlelésére elegendő lehetett volna.) Ahogy teltek a hónapok, a hibák is egyre gyakoribbá váltak. Amikor a lap anyagi gondokkal kezdett küszködni az egyik legsikeresebb rovatot a nyugdíjasok heti oldalát szüntették meg. Pedig ekkor a helyes lépés az lett volna, hogy inkább bővíteni kellett volna a lapot egy gyermek- és ifjúsági oldalal.

A legcsunyább mellefogás talán az volt, amikor egy egész oldalon a turai cigányokról jeient meg egy fényképes cikk. Ez annyi valótlanoságot tartalmazott, hogy Lakatos Gyula, cigány származású tanár úr azonnal tollat ragadott és kerte a megjelent riport korrigálását. Meg csak válasz sem érkezett erre az észrevételre.

A sok hiányosság mellett arról is szólni kell, hogy a lap mutációi általában sikeresnek bizonyultak, csak itt a főszerkesztői díjak rendszertelen folyósítása miatt a külső munkatársak fogvadoztak.

Két héttel ezelőtt levelet írtam a Pest Megyei Közigazgatási Bizottságnak, T. Meszaros Andras Úrnak, melyben nem titkoltam azt a szándékomat, hogy szeretnék információkat kapni a lap további sorsáról.

Az alábbiakban szó szerint idézem az Elnök Úr levelet:

"Pest Megyei Önkormányzata az elmúlt években megközelítőleg 100 millió forint nagyságrendű támogatást nyújtott az Új Pest Megyei Hírlap megjelenéséhez. 43/1998. KGYH a további támogatás folyósítását megszüntette. Mivel a lap fenntartási költségeinek a Megyei

Önkormányzat támogatása csak egy részét kepezte, ezért a lap megszünése nem elsősorban Pest Megyei Önkormányzatának anyagi támogatásán múlott.

Én magam is fontosnak tartom a tájékoztatást a lakosság körében, ezért munkatársaimmal arra törekszünk, hogy egy Sajtoiroda mielőbbi felállítását megvalósuljon. Szeretnénk mindazokkal felvenni a kapcsolatot a későbbiek folyamán, akik az információt gyűjtik és a Sajtoiroda részére eljuttatják. Ezért örömmel fogadtam az Ön levelet..."

Eddig az idézet Bizzunk abban, hogy hamarosan kezünkbe vehetjük, talán a Legújabb Pest Megyei Hírlap első számát.

Takács Pál

Egy iskolai hír:

A teli szünet előtti utolsó tanítási napon tartották meg az iskolai karácsonyi ünnepséget. A képen a lelkes közönség látható. T.P.

Kati Virágbolt

Turan a ZSÁMBOKI ÚT 10. alatt

Kapható:

Vágott virág

Cserepes virág

Selyemvirág

Alkalmi csokrok

Koszorúk

Egyéni kívánság szerint!

NYITVA tartás:

Hétfő-Péntek: 8-18 óráig

Szombat-Vasárnap: 8-12 óráig

☎28/467-410

☒ GAZDA OLDAL ☒ GAZDA OLDAL ☒ GAZDA OLDAL ☒

Népi Meteorológia

(Folyt.) **Január** Az esztendő leghidegebb hónapja. A rövid és borult nappalokon kevés napsugárzás érkezik. A borultság 65-75%. A hónapban átlagosan 15 napsütés nélküli nap van. A ködös napok száma 5-7. Napsütéses órák száma mindössze 50-70. Gyakori a szárazföldi vagy sarki eredetű, igen hideg, száraz levegő beáramlása. Csendes, derült napokon különösen hótakaró esetében a nagy kisugárzás miatt fokozódik a hideg. A hónap folyamán a derült napok a hidegebbek és a borult napok az enyhébbek. A levegő páratartalma januárban igen csekély. (A fűtött helyiségekben nem ritka a 10-20%-os relatív páratartalom, ami az emberre, növényre egyaránt túlságosan alacsony, káros. Párolgató edények beállításával védekezhetünk.) A havi 30mm körüli csapadék főleg hó alakjában hull, és többnyire meg is marad. A hótakaró vastagsága 3 cm körüli.

Januári nevezetes dátumok

1. Ez a nap fordulópontja a december végi enyhe időnek. Csökken a felhőzet, erősödik az éjszakai lehülés. Az év első 5 napját jelentős hőmérsékletcsökkenés jellemzi. 6. Az újév táján bekövetkezett erős lehülést egy változékony, felhős időszak váltja fel, 15-20-áig tart. (néphit szerint, ha Vízkelesztkor enyhe az idő és olvad, akkor

hamar fog tavaszodni.) 10. Havazás e nap táján gyakori. 15. Ettől a naptól a hónap végeig várható a hőmérséklet mélypontja. 17-18. 1963-ban különösen hideg volt. Az egész országban -25 és -30°C közötti fagyokat mértek, pl. Siklós -29°C-ot, Lentiben (Zala megye) -31,2°C Debrecenben pedig -31,6°C-ot. 19. A nappal hossza 9 óra; február 10-ig -22 nap alatt -1 órával nő. 20-24. A legerősebb fagyok időszaka. Csökkenő felhőzet és csapadékhajlam, nappal aránylag bőséges napsütés, éjszaka igen erős lehülés. 24. Átlagosan az év leghidegebb napja, -2, -4°C-os napi középhőmérséklettel. Ezzel a leghidegebb szakasz lezárul, mérséklődik a tél hidege. A felhőzet nő, a csapadékhajlam erősen fokozódik, gyakoriak a havazások. Ez február 4-ig tart. Ugyancsak 24-én mérték a hazánkban előfordult legerősebb fagyokat is. 1924-ben Baján -34,1°C-ot észleltek és az ország több helyén volt -25°C és -30°C közötti fagy. 1942-ben szintén ezen a napon volt a téli lehülések mélypontja, általában hasonló hőmérséklettel. Akkor pl. Kunszentmiklóson -33,8°C-ot mértek 2 m magasságban, de a talajmenti lehülések szélső értéke több helyen -35°C és -36°C között volt. Helyenként a talaj 70cm mélységig átfagyott. 25. Pál-forduló napjának időjárását a néphit az idő jóra vagy rosszra fordulásaként tartotta számon.

Januári teendők a házi kertben

Igazat kell adni azoknak, akik tényekkel is bizonyítani tudják, hogy minden tekintetben nehéz évet hagyunk magunk mögött. A termelési eredmények csak ott és azon esetben alakultak elfogadhatóan, ahol, és amikor az agrotechnikai követelményeket szigorúan betartották. A természet a saját mulasztásait be tudja hozni, de az emberi mulasztásra nem tud tekintettel lenni. Éppen ezért most az újév kezdetén panaszmentes, jó gazdasági évet, s hozzá ugyancsak panaszmentes, jó egészséget kívánok minden kertészkedő honfitársamnak! (Ez is rajtunk múlik.)

A januári teendők sorában első helyen kell említeni a jó termelési eredmények feltételeit biztosító tápanyagellátás és fajtamegválasztás kritériumait. Ezért ha az időjárás és a talaj fizikai állapota engedi, feltétlenül dolgozzuk be a talajba a **szuperfoszfát** és a **kálium tartalmú műtrágyákat**, ha másként nem, hát gereblyével. A **nitrogént** később is bedolgozhatjuk, illetve fejtrágyaként is biztosíthatjuk. A szükséges mennyiséget az elérhető hozamok számbavételével az alábbiakban közlöm.

Különféle haszonnövények tápanyag-ellátási igényei táblázatban:

Megnevezés	Termés, kg/10m ²	Szuperfoszfát dkg/10m ²	Kénsavas káli dkg/10m ²	Megnevezés	Termés, Kg/10m ²	Szuper foszfát dkg/10m ²	Kénsavas káli dkg/10m ²
Bimbóskel	9	50	70	Kukorica	10	130	120
Burgonya	17	150	200	Paprika	25	50	70
Fejes káposzta	30	620	90	Paradicsom	30	50	70
Fejes saláta	25	90	100	Petrezselyem	15	90	120
Fűszerpaprika	15	80	130	Sárgarépa	20	80	100
Görögdinnye	25	60	140	Uborka	15	70	80
Sárgadinnye	25	60	140	Vöröshagyma	20	60	50
Karalábé	15	110	160	Vöröskáposzta	25	80	140
Karfiol	20	80	100	Zöldbab	10	100	200
Kelkáposzta	25	100	180	Zöldborsó	10	120	170

A feltüntetett mennyiségű tápanyagok a jelzett termésmennyiségen túl a növényzet levélzetének és gyökérzetének kialakításához szükséges tápanyagokat is biztosítja, ugyanakkor nem veszi figyelembe a talajokban rendelkezésre álló tápanyagkészletet. Ezt minden kertészkedő maga ismeri, s csak ő tudja figyelembe venni. Ugyanez vonatkozik a **gyümölcsfélékre** és a **szőlőre** is, amelyek termő-területére négyzetméterenként legalább 5 dkg szuper-foszfátot és 3 dkg kénsavas kálit kellene kiszórni és bedolgozni. A nitrogéntartalmú műtrágyát ez esetben is a tenyészidőszak folyamán, virágzaskor és az intenzív gyümölcsfejlődés időszakában megosztva célszerű kiszórni, és szintén bedolgozni. Ennek mennyiségi mutatóira, azok aktuálisvá válásának idején majd visszatérek. A gazdaságos termesztés érdekében a különböző növények eltérő nitrogén, foszfor és kálium igényét célszerű figyelembe venni. De ezt követeli meg a környezetvédelem is. Ezért a komplex, vagy más szóval összetett műtrágyákat lehetőleg ne alkalmazzuk, illetőleg csak nagyon körültekintően alkalmazzuk, hogy felesleg egyik tápanyagból se képződhessen.

☒ GAZDA OLDAL ☒ GAZDA OLDAL ☒ GAZDA OLDAL ☒

Ezek a műtrágyák ártermelő kertészetekben valnak be, kiegészítésekkel. A jó termés második legfontosabb feltétele a jó fajta, amely lehetőleg hazai nemesítésű, avagy hazai szaporításból származó legyen. A **zöldségfélék** csomagoláson a legfontosabb tudnivalók ismertette vannak. Műd és lehetőség van az ellenálló fajták kiválasztására is, ezért ne sajnáljuk a fáradságot a tájékozódásra. Helyszüke miatt ezúttal csupán néhány újabb fajtát említek meg. **paradicsomból** a Kecskeméti tarolási F1; **étkezési paprikából** a C-1-39 F1, és a T-52. **Uborkából** a Méri F1-et fólia alatti termesztésre és a Mohikán elnevezésű fajtát és a Junialis-t. **Fejes káposztából** a Juniusi óriás-t és a kesői Amager-t. **Karfiolból** a 80 napos White fox-ot, a közepes tenyészidejű Delfter markt-ot és a kesői White ball elnevezésű fajtát. **Karalábéból** a karai Szentesi fóliás kek fajtát, a késői fajták közül pedig a Gigant-ot. **Retek** fajták közül kiemelkedően jó a Szentesi óriás és a Flamingó, mely korai, fénysegény időben, fűtetlen fóliás hajtásra is alkalmas, nem pudvásodó. **Sárgarépából** javasolom a rövid tenyészidejű Dana F1 fajtát, a Chana F1 nevezetű közepes tenyészidejű fajtát és a hosszú tenyészidejű Rekord nevezetű fajtát. Bő választék áll rendelkezésünkre a **zöldbab** fajtákból és **csemegekukoricából** is. Ezekből több fajtát is érdemes vetni, tapasztalatszerzés céljából. Az a helyes, ha minden házi kert egyben kísérleti kert is. Ja-

nuári teendőink közé tartozik a korai termesztésre szánt **zöldségfélék** magvetésének mielőbbi elvégzése és a kifogastalan palántanevelés révén a magas hozamok biztosítása.

Borászati teendők

Ha már megállapodtak boraink, legfőbb feladatunk az apadás utánpótlása hetenkénti rendszerességgel. Darabban ne hagyjunk meg atmenetileg sem bort. Ha más lehetőségünk nincs, úgy palackozzuk ki azokat és a palackokat szájjukkal lefele helyezzük el a megfelelően kialakított polcokon. Ó-bort újborttal ne tölteggessünk fel mert megzavarosodhat. Kisebb edénybe történő átfertéssel és esetleg palackozással oldjuk meg a minőségromlástól. A savasabb borokat házasítás révén tegyük élvezhetőbbé. E célból vegezzünk próbaházasítást különböző mennyiségekkel, s az így előkészített mintákat 2-3 napig hagyjuk összeérni, s a legjobb eredményt adó reszarányok alapján vegezzük el a nagyobb mennyiségek összekeverését. Amennyiben pedig nem áll módunkban házasítást alkalmazni, úgy az e célra gyártott szénsavas mésszel tompíthatjuk a savas borok savsintjét. Először ezúttal is próbát kell végezni az alkalmazható szénsavas méssz mennyiségének megállapítása céljából. Ezt 3-4 edényben, helyesebben üvegben célszerű elvégezni úgy, hogy az első üvegbe 1 gramm, a másodikba 1,5 gramm, a harmadikba pedig 2 gramm szénsavas

meszet adagolunk 1-1 liter borhoz. Ezt követően jól felrázzuk és 3-4 napig állni hagyjuk, majd pedig izleléssel megállapítjuk a leginkább kellemes savtompítási arányt. E szerint vegezzük el a nagyobb mennyiségű borok savtompítását, vigyazva arra, hogy a savtompítás erős habzással és szénsavképződéssel jár, ezért a művelet megkezdése előtt vegyünk ki a tároló edényből 10%-nyi bort, s csak a habzás megszűntével ontsuk újra vissza. A szénsavas meszet gondosan keverjük el előzetesen pár liter borban. A nagyobb mennyiséghez történő töltését keverés közben vegezzük el. Ez gumicső segítségével, levegőbefújással is megoldható. Az így savtompított bort 4-6 hét múlva nyílt fejtéssel (levegőztetve) fejtjük át előzetesen gyengén kezeztet taroló edénybe, vigyazva, nehogy az uledék felkavarodjon. Kisebb mennyiségek esetén a savtompítást hideg kezeléssel is megoldhatjuk. Ez esetben a túl savas bort vigyük minél hidegebb helyre, avagy fagyos napokon a tárolóedénnyel együtt tegyük ki 1-2-napra a szabadba, természetesen védett helyre. A hideg hatására a borkó kiválik az edény oldalán és alján, s ovatos fejtéssel levesszük róla a csökkent savtartalmú bort. Ha szükségesnek mutatkozik ezt a műveletet megismételhetjük a kellő savsint eléréséig.

Cs. Nagy László ↑

A fogyasztó joga és kötelessége

Az energiaszolgáltatásban a szolgáltatók és a fogyasztók közti érintkezés során gyakran felmerül a kérdés, hogy melyek azok a jogok és kötelességek, amelyekkel a fogyasztók rendelkeznek, illetve amelyeket be kell tartaniuk. Ezért a következőkben bemutatunk e jogok és kötelességek közül néhányat, amelyeket a legfontosabbaknak, illetve a leggyakrabban előterbe kerülőnek tartunk.

A fogyasztó joga: - az energiaszolgáltatást megfelelően garantált - fizikai és műszaki - jellemzők biztosításával igénybe venni, - olyan vételezési szerződést kötni, amely mind a fogyasztót, mind a szolgáltató érdekeit messzemenően figyelembe veszi, tehát egyenlő szerződő felek által kerül megkötésre, - A felhasznált energiamennyiség ellenértékére vonatkozólag áttekinthető, érthető és egyértelmű számlákat kapni, - bármilyen szolgáltatásra vonatkozó panaszával a szolgáltatót megkeresni, illetve számára nem elfogadható megoldás esetén az illetékes fogyasztóvédelmi, vagy érdekvédelmi szervezethez fordul-

ni., - olyan biztonságos energiaellátásban részesülni, amely nem veszélyeztet élet és vagyonbiztonságot.

A fogyasztó köteles: - a vételezett és szabályosan mért, kiszámított általa felhasznált energiamennyiség ellenértékének kiegyenlítésére, - a felhasznált energia mennyiségének mérésére szolgáló berendezések állagának megóvása, illetve az ebben bekövetkezett bármi nemű változás, bejelentésére a szolgáltató felé, függetlenül attól, hogy maga a mérőeszköz esetleg a szolgáltató tulajdonában van, - a fogyasztó személyében bekövetkező bármi nemű változást a szolgáltató tudomására hozni, esetleg - ha a helyzet ezt megkívánja - új vételezési szerződést kötni.

A felsorolt általános elvek nyomán követhetők mind a gáz-, mind pedig a villamos energiáról szóló törvényekben, rendeletekben, üzletszabályzatokban. Ez egyben azt is lehetővé teszi, hogy az egyes konkrét esetekben ezen elveknek megfelelően tudjon a jogalkalmazó állást foglalni, illetve, ha szükséges, határozatot hozni. **Györke Béla**

A HADIROKKANT SZÖVETSÉG

minden hónap első hétfőjén 10-14 óráig
FOGADÓÓRÁT tart
 a turai műv. házban.
 Következő: **FEBRUÁR 1-én.**

ANYAKÖNYVI ADATOK:

Születés:

Adorján Lili (1998. 11.04.)
Csörgi Annamária (1998.09.27.)
Gólya Anna Eszter (1998.11.03.)
Gólya Péter András (1998.11.03.)
Kolompár Ferenc (1998.11.20.)
Kronovetter Sára (1998.09.28.)
Makádi Alexandra (1998.12.10.)
Miklós Cintia (1998.11.12.)
Nagy Adrienn (1998.12.05.)
Rajzinger Klaudia (1998.11.27.)
Scheigel Donát Bálint (1998.11.05.)
Szabó Adrienn (1998.11.06.)
Takács Tamás (1998.09.28.)

Házasságkötés: *nem volt*

Halálozás:

*Bagyin Mihályné (73 éves) Szent I. út 62.
 sz. Szabó Erzsébet*
Gólya Péter (76 éves) Rákóczi út 102.
Horváth Lajos Tibor (62 éves) Gyóni G.u.3.
*Jankovics Jánosné (81 éves) Park u. 29.
 sz. Szita Mária*
Kolesza István (72 éves) Szent I. út 51/b.
Kovács István (64 éves) Aradi V. útja 73.
Kövágó István (74 éves) Vácshentlászói u. 25.
*Lada Józsefné (76 éves) Szövetség u. 48.
 sz. Csomádi Erzsébet*
*Pálinkás Jánosné (75 éves) Arany J. u. 23.
 sz. Berczel Erzsébet*
Rác Sándor (82 éves) Madách u. 1/a.
Seres Márton (90 éves) Hatvani u. 12.
Szabó Lajos (84 éves) Kistrincs u. 16.
*Tóth-Mátyás Péterné (72 éves) Szent I. út 62.
 sz. Batta Mária*

Hirdetési és reklámlehetőség a
TURAI HÍRLAPBAN:

1/1 oldal: 6.000,- Ft
 1/2 oldal: 3.000,- Ft
 1/4 oldal: 1.500,- Ft
 1/8 oldal: 750,- Ft

Hirdetésfelvétel: Bartók Béla Műv. Ház Tura

LABDARÚGÁS

98/99. ŐSZI SZEZON ZÁRÁSA

1998. december 5-én tartotta a sportkör évzáró ünnepségét, ahol a szezon értékelésére került sor. A KSK elnöksége ezúton is megköszöni minden sportoló munkáját, és sok sikert kíván a következő szezonra.

Végeredmény – félidőben

Kispályás	89.jan. 1.után	9:24	3 pont	6. hely
Előkészítő	85.jan. 1.után	8:115	3 pont	11. hely
Serdülő	83.jan. 1.után	41:37	13 pont	7. hely
Ifjúsági	80.jan 1.után	24:38	14 pont	15. hely
Felnőtt	-	20:24	20 pont	10. hely
Öregfiúk	-	-	-	5. hely

TÉLI PROGRAM

GEAC-KUPA 1998.XII.6.-XII.23. Teremtorna, Gödöllő
 Karácsonyi KUPA '98.XII.27-XII.29. Teremtorna, Hatvan

FELKÉSZÜLÉS A TAVASZI SZEZONRA

A téli alapozás a felnőtt és ifjúsági csapat részére január közepén kezdődik heti 3 edzessel. A bajnokság kezdetéig február 6-tól (ha az időjárás engedi) minden hétfőn edzőmérkőzés lesz. Az első bajnoki meccs időpontja:

1999. Március 7.

VÁLTOZÁS A KSK ELNÖKSÉGBEN

Szilágyi József a Községi Sportklub elnöke bejelentette, hogy saját elhatározásából lemond elnöki tisztségéről. A KSK elnöksége 1998. december 11-én megtartott ülésén a bejelentést tudomásul vette. A Sportklub elnöksége megköszönve *Szilágyi József* eddig végzett munkáját, eredményes sportvezetői tevékenységét kíván további terveihez, munkájához sok sikert! Az elnökség úgy határozott, hogy felkéri *Sára András*t a társadalmi elnöki tisztség betöltésére. *Sára András* már korábban is volt a KSK elnöke, kellő rálátással rendelkezik a sportklub életére, munkájára, és mint a legfőbb támogató képviselője jól látja el munkáját. A KSK elnöksége teljes bizalmat szavazott *Sára András*nak és reméljük a képviselőtestület támogatja elkezdesünket.

KSK elnöksége

Seres Tünde egyéb elfoglaltságai miatt nem tud részt venni a Turai Hírlap januári és februári számának szerkesztésében.

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Könyvtar. Posta. Piacter (Atsne). Takarékszövetkezet. Flás Zoltán (Petőfi ter 7.). Slager ABC (Zsomboki út) GSZ Pékseg. Napsugar Fielmszerzetlet (Regi vasárter 15.). Zagoni Market (Fenesics M. ut 45.). Baranyi & Fiai Kft. „Ilelmszerbolt” (Zsomboki ut 35.)

TURAI HÍRLAP - kulturális és közeleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Toth István polgármester

Szerkesztőség

Valoczyne Pasztor Szilvia, Seres Tünde, Takacs Pal, Valoczy Akos
 9. évfolyam 1. szám - Nytsz - B/BHF/567/P/91

Levelcim: Polgármesteri Hivatal 2194 Tura, Petőfi ter 1.

Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók ter 3

Készült: 600 példányban a RÖ-LA Kft. nyomdaüzemében Valkon

Felelős vezető: Rozsavlógi Sándor